A. H. Tammsaare „Tõde ja õigus“ V, mis pidavat olema selle sarja viimseks köiteks, viib eelmise osa lõpul saatuslikkude sündmuste tõukel elust välja lülitatud Indreku tagasi maale tema kodukohta ja annab talle seal uued elulised ülesanded. Ühtlasi ümmardatakse siin tõe ja õiguse probleemi käsitlust, muu seas seks täiendavalt selgitades ka Andrese ja Pearu vahekorda, ning jõutakse senisest tasakaalukama ja optimistlikuma lahenduseni. „Tõe ja õiguse“ viiendat osa on arvustus hinnanud esimese kõrval üheks paremaks ja asetanud sisukaalu poolest maailmakirjanduse tähtteoste kõrvale. Eesti kirjanduslikus elus on selle Tammsaare teose lõpuleviimine igatahes suursündmus, mis märgatavalt jätab varju teiste teoste ilmumise.

Eraklust ning loodust ülistavaid ja moraliseerivaid teoseid kirjutanud Richard Roht on 1933. a. teinud järsu pöörde individualistlik-eetilise kallaku juurest sotsiaaleetilise juurde. Romaanides „Vastsed rajad“ ja „Võitluse teel“ vaatleb ta, esimeses suurema, teises vähema õnnestumisega kiirelt vahelduvate piltide kaupa kehvikelu kodumaa eri paikades ja eri oludes. Rohu ainestikule üsna lähedane on August Mälk oma romaanis „Üks neistsinatseist“, milles ühe kehvadest oludest võrsunud tütarlapse saatust kirjeldatakse Rohuga võrreldes vahest vähema kirega, kuid suurema sisseelamisega. Nende peamiselt maaolustikku kajastavate romaanide juurest siirdume August Jakobsoni „Tuhkur hobuse“ neljandas köites „Üheksas laine“ Jakobsoni varemast toodangust juba tuntud agulioludesse. Sedapuhku pole siiski Jakobson pühendanud erilist tähelepanu olustikuvaatlusele, vaid on rohkem huvitunud suurte ajalooliste sündmuste —

Eesti kroonika 1933, lk. 86